

Generelle bemærkninger

Forudsætninger for budgettet

Byrådets årlige budgetlægning tager udgangspunkt i den økonomiske politik, som senest er revideret d. 27. februar 2019.

Af politikken fremgår en række delmål for byrådsperioden 2018-2021, indenfor følgende områder:

- Det strukturelle overskud skal finansiere anlæg, afdrag og renter
- Kommunens anlægsbudgettering
- Tilvejebringelse af politisk råderum
- Lånoptagelse
- Styrkelse af likviditeten
- Ufinansierede tillægsbevillinger skal begrænses mest muligt
- Budgetlægning i henhold til økonomaftalerne
- God kommunal service

Det politiske arbejde med budget 2022

Som opstart af arbejdet med budget 2022 – 2025, vedtog Byrådet den 24. februar 2021, rammer og tidsplan for budgetarbejdet.

Byrådet besluttede på mødet, at:

1. Igangsætte arbejdet med tilvejebringelse af et handlingskatalog, med henblik på at sikre et tilstrækkeligt grundlag for tilvejebringelse af et politisk råderum, samt en fortsat konsolidering af kommunens økonomi.
2. Handlingskataloget kan som udgangspunkt omfatte initiativer vedrørende både serviceudgifter, anlægsudgifter og overførselsudgifter.
3. Forslagene skal udarbejdes med fokus på effektiviseringer fremfor servicereduktioner.
4. Mulighederne for at afvikle på Kommunens langfristede gæld, samt styrkelse af potentialet vedr. køb og salg af kommunale ejendomme, bør nærmere belyses.

Kommunernes økonomiske ramme for 2022

Rammerne for kommunernes budgetlægning fastsættes i en årlig økonomaftale, som aftales i juni måned mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening.

De årlige økonomaftaler fastlægger rammerne for den samlede kommunale økonomi, skatter, drifts- og anlægsrammer, mulighed for lånoptagelse m.v., og sikrer via et statsligt balancetilskud, at kommunernes samlede økonomi for det kommende år er i balance.

De årlige aftaler tager udgangspunkt i Budgetloven fra 2012, som indeholder langsigtede udgiftsrammer for den offentlige økonomi, sanktionsmuligheder over for kommunerne såfremt rammerne ikke overholdes m.v.

Der blev den 8. juni 2021 indgået en økonomaftale for 2022 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening.

Aftalen indebar, at:

Kommunale serviceudgifter:

Kommunernes samlede serviceramme blev øget med 1,4 mia. kr. svarende til +10,6 mio. kr. for Frederikssund i 2022 og frem.

Aftalen indeholdt endvidere en forudsætning om, at Kommunernes kan nedbringe deres forbrug til konsulenter med yderligere 0,2 mia. kr., samt at der kan frigives for 0,4 mia. kr. via et fortsat arbejde med velfærdsprioriteringen.

Det er derfor i aftalen forudsat, at dette ekstraordinære løft på 2 mia. kr. (1,4+0,2+0,4), kan dække det demografiske udgiftspres, ansætte flere velfærdsmedarbejdere og udvikle kernevelværdien.

Kommunale anlægsudgifter:

Kommunernes samlede anlægsramme blev fastsat til 19,9 mia. kr. i 2022, hvilket er 1,7 mia. kr. lavere end 2021. Rammen er ikke kommunefordelt, men forudsættes overholdt af kommunerne under et, men det kan vejledende bemærkes, at Frederikssund Kommunes forholdsmæssige andel af puljen kan beregnes til 150 mio. kr.

Overførselsudgifter:

Der er i disse år et ekstraordinært fokus på de kommunale overførselsudgifter, herunder udgifter til forsikrede ledige, idet udgifterne er ekstraordinært høje, med baggrund i COVID 19 situationen.

Kommunerne kompenseres for de stigende udgifter under et, men de konkrete udgifter kan variere fra kommune til kommune, hvorfor nogle vil opleve en overkompensation, mens andre det modsatte.

Aftalen for 2022 indeholder en forventning om kommunernes samlede overførselsudgifter vil udgøre 96,8 mia.kr., hvilket svarer til et fald i.f.t. forudsætningerne i 2021 aftalen.

Midtvejsregulering:

Der blev som en del af budgetaftalen for 2022, aftalt en historisk stor negativ midtvejsregulering vedrørende 2021, primært som følge af et lavere skøn for udviklingen i kommunernes samlede overførselsudgifter, i forhold til forudsætningerne i sidste års aftale. Efterreguleringen betød at Frederikssund Kommune i 2021, vil modtage en negativ efterregulering på ca. 16 mio. kr.

Øvrige ændringer:

Den aftalte økonomi indebar endvidere, en engangskompensation til kommunernes som følge af Covid 19 på 0,9 mia. kr., til dækning af udgifter til rengøring, testkapacitet, isolationsfaciliteter, opsporing m.v, svarende til en kompensation til Frederikssund Kommune på ca. 7 mio. kr.

En ramme til finansiering af eventuelle skattenedsættelser for samlet 50 mio. kr., samt en tilsvarende ramme til skatteforhøjelser.

Endelig var der enighed om at kommunernes generelt stigende likviditet, kan benyttes til at nedbringe deres langfristede gæld.

Budgetaftale 2021:

Det var et enigt Byråd i Frederikssund Kommune, som den 29. oktober indgik en budgetaftale omkring Frederikssund Kommunes budget 2022, indeholdende følgende hovedtal, i forhold til budgetforslaget udsendt i høring:

- Effektiviseringer for 24,1 mio. kr. i 2022 stigende til 42,4 mio. kr. i 2025
- Driftsudvidelser for 32,5 mio. kr. i 2022, 27,7 i 2023, 26,2 i 2024 og 25,5 i 2024
- Ekstraordinær nedbringelse af kommunens langfristede gæld med 95 mio. kr. i 2021, som bevirker mindre fremtidige afdrag på 6,8 mio. kr. i hvert af årene 2022 - 2025
- Øgede anlægsudgifter for samlet 2 mio. kr. i perioden 2022 – 2025

Budgetaftalen indebar endvidere en række tekniske budgetkorrektioner, herunder en sikring af serviceniveauerne på de store velfærdsområderne, hvorved ældreområdet blev tilført 23 mio. kr. i perioden 2022 – 2025, samt de specialiserede områder med 72 mio. kr. i perioden 2022 - 2025.

Sammen med budgetvedtagelsen blev der vedtaget en investeringsplan for 2022 – 2031, indeholdende samlede anlægsprojekter for ca. 1,2 mia. kr. i perioden. De konkrete budgettiltag samt aftaleteksten, kan ses på kommunens hjemmeside.

I Byrådets 2. behandling den 29. oktober var der forudsat samlede brutto-anlægsudgifter for 150 mio. kr. i 2022. I budgetprocessen sikrer Kommunernes Landsforening, at det planlagte anlægsniveau løbende afstemmes mellem de enkelte kommuner, med henblik på overholdelse af kommunernes samlede anlægsramme, i den indgåede økonomiaftale.

På denne baggrund blev der konstateret et problem med at overholde de aftalte rammer for kommunerne under et, som gjorde at det på et borgmestermøde blev besluttet, at samtlige kommuner skulle reducere deres 2022 budgetter, for at sikre overholdelse af den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL.

På denne baggrund blev der foretaget en fornyet 2. behandling af Frederikssund Kommunes budget den 13. oktober, med den ene ændring, at anlægsbudgettet blev reduceret med 10 mio. kr. i 2022, og tilsvarende forhøjet med 10 mio. kr. i 2023. Det er forudsat at de -10 mio. kr. i 2022, vil blive udmøntet via de 3 årlige budgetopfølgninger, og primært vil ske ved en forventet senere færdiggørelse, af allerede budgetterede anlæg.

Budgetoversigt 2022- 2025

Alle beløb i mio. kr. (- = indtægt + = udgift)	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Skatter, tilskud og udligning	-3.257	-3.317	-3.425	-3.512
Driftsudgifter	3.062	3.128	3.217	3.310
<i>Serviceudgifter (2022 priser)</i>	2.268	2.260	2.264	2.272
<i>Overførsler m.v (2022 priser)</i>	794	807	819	831
<i>Pris- og lønudvikling (drift og anlæg) *</i>		61	134	207
A. Strukturel driftsbalance (- = overskud)	-195	-189	-208	-202
Netto renteudgifter	-1	-1	0	0
Optagne lån	-4	-4	-4	-4
Afdrag på lån	60	63	63	64
Finansforskydninger, deponeringer	-1	34	-1	-1
Forsyningsområdet (mellemværende drift/anlæg)	9	0	0	0
B. Råderum til anlægsarbejder	-132	-97	-150	-143
Anlægsarbejder	139	174	154	50
<i>Bruttoudgifter excl. kommunale ældreboliger (2022 priser)</i>	140	182	154	50
<i>Indtægter (2022 priser)</i>	-1	-8	0	0
C. Balance (- = opsparing)	7	77	4	-93

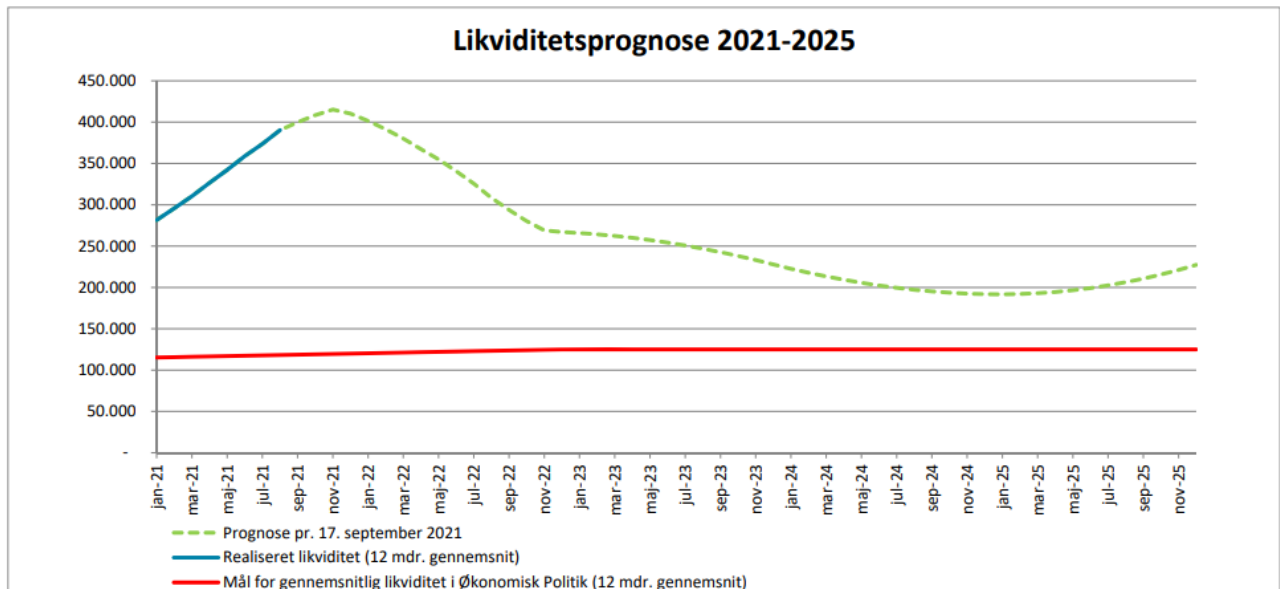
*Efter budgetvedtagelsen er de politiske ændringsforslag indberettet til Kommunes Økonomisystem, hvilket har bevirket en afledt ændring til posten pris- og lønudvikling. Ændringen bidrager med en forbedring på ca. 1,5 mio. kr. set over hele budgetperioden 2022-2025, i.f.t. den budgetoversigt som var vedlagt til den politiske 2. behandling.

Udvikling i likviditeten

Byrådets vedtagne økonomiske politik indebærer, at den gennemsnitlige kassebeholdning senest med udgangen af 2022 skal udgøre 125 mio. kr.

Nedenstående likvidetsprognose viser hvorledes likviditeten forventes at udvikle sig, på tidspunktet for vedtagelsen af budget 2022, og hvor det fremgår at likvidetsmålet er indfriet i hele budgetperioden.

Faldet fra ultimo 2021 kan tilskrives, at der som en del af budgetaftalen for 2022, blev besluttet at foretage et ekstraordinært afdrag på 95,6 mio. kr. ultimo 2021, samt et planlagt kasseforbrug i 2022-2024.

Driftsudgifterne

Kommunens driftsudgifter er opdelt i følgende kategorier:

- Serviceudgifter
- Overførselsudgifter
- Den centrale refusionsordning
- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Ældreboliger
- Forsyningsområdet

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2022	i %
Serviceudgifter	2.267.683	74,1%
Overførselsudgifter	638.742	20,9%
Den centrale refusionsordning	-39.684	-1,3%
Aktivitetsbestemt medfinansiering	211.338	6,9%
Ældreboliger	-16.233	-0,5%
Forsyningsområdet	-15	0,0%
I alt	3.061.831	100,0%

Serviceudgifter er udgifter til de kommunale kerneområder såsom skoler, børnepasning, ældre mv. Det er områder, hvor den enkelte kommune selv kan fastsætte det ønskede serviceniveau og dermed også udgiftsniveauet. Kommunerne er dog underlagt et loft over serviceudgifterne, kaldet Servicerammen. Servicerammen bliver fastlagt i forbindelse med den årlige økonomiaftale mellem regeringen og KL. For 2022 udgør servicerammen 275,4 mia. kr. for alle landets kommuner under ét, og Frederikssund Kommunes andel (budgetmæssige sigtepunkt) i 2022, kan opgøres til 2.267,7 mio. kr.

Rammen tager udgangspunkt i niveauet fra det vedtagne budget 2021, korrigeret for den seneste pris- og lønudvikling, nye lovtillag m.v. Hertil kan tillægges Frederikssund Kommunes beregnede andel af det ekstraordinære løft af serviceudgifterne på 1,4 mia. kr., som blev aftalt i økonomiaftalen for 2022, hvorefter Frederikssund Kommunes korrigerede pejlepunkt kan opgøres til 2.267,7 mio. kr.

Hvis kommunernes vedtagne budgetter overskrider den udmeldte ramme for serviceudgifter, er der en risiko for at kommunernes bloktilskud reduceres. I 2022 er 3 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at der bliver budgetlagt med serviceudgifter indenfor rammen. Frederikssund Kommunes andel af det betingede bloktilskud udgør 22,7 mio. kr., og dette beløb svarer derfor til den potentielle økonomiske risiko, såfremt budgetaftalen ikke overholdes.

Kommunens vedtagne budget 2022 indeholder serviceudgifter for i alt 2.267,7 mio. kr., hvorfor Frederikssund Kommune har levet op til sin andel af den indgåede økonomiaftale mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening. En eventuel sanktion er dog afhængig af at kommunerne samlet overholder den udmeldte serviceramme for 2022. Til sammenligning kan nævnes at Frederikssund Kommunes vedtagne budget for 2021 ligeledes matchede det udmeldte sigtepunkt for budget 2021, samt at der ikke blev udløst en budgetsanktion, idet kommunernes samlede budgetter ligeledes lå inden for den aftalte ramme.

De foreløbige tal for Kommunernes samlede budget 2022, indikerer at aftalen er overholdt, men det endelige resultat forventes først at foreligge ultimo januar 2022, når kommunernes service- og anlægsudgifter offentliggøres af Danmarks Statistik.

Det skal dog bemærkes at der også er tilknyttet en sanktionsmulighed til regnskabsresultatet for kommunens serviceudgifter, såfremt dette afviger fra det vedtagne budget, hvorfor der i løbet af 2022 vil være behov for en fortsat stram økonomistyring.

Frederikssund Kommunes serviceudgifterne på 2,267,7 mio. kr. svarer til 74,1 % af de samlede netto driftsudgifter på i alt 3,062 mia. kr.

Overførselsudgifter er udgifter til kontanthjælp, førtidspension, forsikrede ledige mv., svarende til områder hvor kommunerne kun i mindre grad kan påvirke udviklingen, hvorfor kommunerne under ét kompenseres for mer- og mindreudgifter. Den enkelte kommune kan dog godt opleve en finansieringsmæssig ubalance.

Hvis der eksempelvis sker en stigning i udgifterne til kontanthjælp på landsplan vil kommunerne som sagt blive kompenseret, og compensationen vil blive fordelt mellem kommunerne via bloktilskudsnøglen. Såfremt den enkelte kommune via en aktiv indsats sikrer, at antallet af kontanthjælpsmodtagere stiger mindre end landsgennemsnittet, kan denne opnå et finansieringsmæssigt "overskud". De enkelte kommuner har således et økonomisk incitament til at holde overførselsudgifterne så lave som muligt.

Der er budgetlagt med overførselsudgifter for i alt 639 mio. kr., svarende til en stigning på +2% i forhold til 2021, hvilket er en mindre stigning end forudsat i sidste års aftale, som kan tilskrives en aftagende effekt som følge af covid 19. De samlede overførselsudgifter svarer til 20,9% af de samlede driftsudgifter.

Idet kommunens udgifter til forsikrede ledige, med virkning fra 2021 ikke længere finansieres via et særskilt beskæftigelsestilskud, er udgifterne hertil bevillingsmæssigt medtaget som en del af de samlede overførsler.

Den centrale refusionsordning medfører, at kommunerne får refunderet en del af udgifterne til særlige dyre enkeltsager fra staten.

Primo maj 2020 vedtog regeringen og partier i Folketinget en aftale om reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem. Reformen indeholder følgende ændringer til den centrale refusionsordning:

- Nedsættelse af beløbsgrænserne for hhv. 25 og 50 pct. refusion på voksenområdet, så de følger grænserne på børneområdet.
- Indførelse af en ny refusionsgrænse på 75 pct. på både børne- og voksenområdet.
- Fjernelse af aldersgrænsen på 67 år for borgere, der inden det fyldte 67 år er omfattet af refusionsordningen.
- Kravet om, at der skal være mindst fire anbragte søskende, førend udgifterne til anbringelse kan summeres til én refusionssag, fjernes. Fremover kan sager summeres til én refusionssag, hvis børnene tilhører samme husstand.
- Udgifter til børn tilhørende samme husstand kan summeres til én refusionssag, uanset om de er anbragte eller modtager forebyggende foranstaltninger i hjemmet.

De nye refusionssatser gældende fra 2022, udgør følgende:

Refusionssats	kr. pr. år
Ingen refusion	860.000 og derunder
Refusion på 25% af udgiften over	860.000
Refusion på 50% af udgiften over	1.680.000
Refusion på 75% af udgiften over	2.120.000

På trods af refusionsordningen bærer den enkelte kommune de fleste udgifter i forbindelse med særligt dyre enkeltsager, hvorfor der fortsat er et økonomisk incitament til at mindske antallet af disse.

Der er budgetlagt med samlede indtægter for 39,7 mio. kr., svarende til -1,3 % af de samlede driftsudgifter.

Aktivitetsbestemt medfinansiering vedrører kommunernes medfinansiering af de regionale sundhedsydelse, som den enkelte kommunes borgere modtager. Der kan eksempelvis være tale om skadestuebesøg, indlæggelse samt undersøgelse og behandling hos speciallæger. Udgiften til aktivitetsbestemt medfinansiering er således direkte afhængig af trækket på de regionale sundhedsydelse, hvorfor den enkelte kommune har et økonomisk incitament til at forebygge indlæggelser mv.

Der er budgetlagt med udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering på 211 mio. kr., hvilket svarer til 6,9 % af de samlede driftsudgifter.

Eldreboliger skal som udgangspunkt hvile i sig selv, idet udgifterne finansieres af lejeindtægter fra beboerne. Under driften budgetteres med en huslejeindtægt, som anvendes til at finansiere henlæggelser til større vedligeholdelsesopgaver, renteudgifter samt afdrag på lån. Området bør derfor ikke have nogen nævneværdig indflydelse på det samlede kommunale nettoresultat.

Der er i 2022 budgetlagt med samlede driftsindtægter på -16,2 mio. kr., svarende til -0,5 % af de samlede driftsudgifter.

Forsyningsvirksomheder omfatter udgifter til affaldsområdet, og skal som udgangspunkt hvile i sig selv. Området omfatter primært dagrenovation, genbrugspladser samt diverse ordninger til storskrald m.v. Ordningen finansieres over bidrag som opkræves via ejendomsskattebilletten.

Et over/underskud skyldes afvikling af et opbygget mellemværende med kommunekassen, eller opsparing til fremtidige anlæg.

Området forventes ultimo 2021, at have et mellemværende i kommunekassen på ca. 8,542 mio. kr. Der er i 2022 budgetlagt med et driftsunderskud på 0,0 mio. kr., samt anlægsinvesteringer i nye affaldssystemer på 8,542 mio. kr., hvorfor mellemværendet ultimo 2022 vil være nedbragt til 0 kr.

Området forventes imidlertid at skulle investere yderligere i løbet af 2022, i nye affaldssystemer. Den kommunale lånebekendtgørelse giver imidlertid mulighed for, at Kommunen kan foretage en lånoptagelse, svarende til investeringsbehovet, idet området ikke har opsparede midler til selv at foretage den nødvendige investering.

Der er i 2022 budgetlagt med netto driftsindtægter på -0,015 mio. kr., svarende til 0,0 % af de samlede driftsudgifter.

Indbetaling af indefrosne feriepenge har tidligere været budgetlagt som en driftsudgift, men er med virkning fra budget 2022 budgetlagt som et langfristet mellemværende på 08.55.73.

Anlægsudgifter

Som led i aftalen om kommunernes økonomi for 2022, blev der aftalt en brutto-anlægsramme på det skattefinansierede område for kommunerne under ét. Rammen udgør 19,9 mia. kr., hvilket er 1,7 mia. kr. mindre end den udmeldte ramme til budget 2021. Kommunerne er forpligtiget til at overholde den udmeldte anlægsramme i budgetlægningen for 2022.

Hvis kommunernes vedtagne budgetter overskrider den udmeldte ramme for anlæg, er der en risiko for at kommunernes bloktilskud reduceres. I 2022 er 1 mia. kr. af bloktilskuddet betinget af, at der bliver budgetlagt med anlægsudgifter indenfor rammen. Frederikssund Kommunes andel af det betingede bloktilskud udgør ca. 8 mio. kr., og dette beløb svarer derfor til den potentielle økonomiske risiko, såfremt budgetaftalen ikke overholdes. I modsætning til driftsrammen er der ikke udmeldt en "vejledende" ramme på kommuneniveau, hvorfor rammeoverholdelsen sker via en kommunal koordinering i forbindelse med budgetlægningen.

Hvor der er tilknyttet en regnskabssanktion for de kommunale serviceudgifter, er der ikke nogen umiddelbar sanktion, såfremt anlægsrammen ikke overholdes, men en klar forståelse om at rammen også skal overholdes i regnskabet.

Set over hele perioden 2022-2025 vil der blive foretaget bruttoanlægsinvesteringer, ekskl. de brugerfinansierede områder, for i alt 526 mio. kr. i Frederikssund kommune. I sidste års budget var forudsat et 4 årigt investeringsniveau på 536 mio. kr.

Som en del af budgetaftalen for 2022, er der endvidere vedtaget en 10 årig investeringsplan, som konkret udmønter anlægsprojekter for ca. 1,2 mia. kr. i perioden 2022 - 2031.

Byrådet har med udgangspunkt i den økonomiske politik valgt ikke at budgetlægge med forventede salgssindtægter fra salg af bygninger, grunde m.v, med mindre der forefindes en bindende købsaftale.

Anlægsindtægten på 1 mio. kr. i 2022, og 7,532 mio. kr. i 2023, vedrører bevilgede anlægstilskud til Makerværket, samt Kultur- og havnebadet.

Anlægsbudget i hovedtal

Anlæg i 1.000 kr.	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
Bruttoudgifter excl, brugerfinansieret område	140.000	181.413	154.408	50.382
Brugerfinansieret område, affaldshåndtering	8.542			
Totale indtægter	-1.000	-7.532		
Nettoudgifter	147.542	173.881	154.408	50.382

Der henvises til de specielle budgetbemærkninger for det samlede anlægsbudget, med hensyn til en nærmere beskrivelse af de konkrete anlægsprojekter.

Budgettets bevillinger

Det samlede kommunale driftsbudget 2022 er inddelt i 28 politikområder, som hver især udgør en bevilling. Nogle af disse bevillinger er yderligere underopdelt på eksempelvis service- og overførselsudgifter. Som eksempel på politikområder kan nævnes skole- klubområdet, dagtilbud, kultur- og fritid m.v.

Fagudvalgene har mulighed for at disponere inden for de enkelte politikområder, naturligvis under hensyntagen til de af Byrådet fastsatte målsætninger, samt eventuelle begrænsninger fastsat i de specielle budgetbemærkninger.

For bevillingerne gælder en overførselsafgang mellem budgetårene. For at forebygge sanktion ved overskridelse af de oprindelige budgetter har Byrådet vedtaget følgende principper:

- Uopsættelige bevillinger, som skal afholdes i tilknytning til det afsluttede regnskabsår, herunder trepartsmidler og tilskud fra staten overføres til det efterfølgende år.
- Netto- mindre og merforbrug (restbudgetter) kan overføres til det følgende år. Mindreforbrug vedrørende de takstfinansierede områder overføres dog til det efterfølgende år, så disse kan indregnes i taksterne. Det vedtagne budget 2022 indeholder derfor eventuelle overførsler fra 2020 vedrørende de takstfinansierede områder.

Kommunens bevillingsniveau, samt gældende regler for overførsler mellem årene, er fastsat og nærmere beskrevet i "principper for økonomistyring".

Administrationen er bemyndiget til at foretage omplaceringer på tværs af bevillingsområderne, såfremt disse er udgiftsneutrale og ikke ændrer ved det politisk fastsatte serviceniveau. Et eksempel på kan være udmøntning af en budgetlagt indkøbsbesparelse m.v.

Pris- og lønfremskrivning af budgettet

Som udgangspunkt er budgettet fremskrevet med KL's skøn for pris- og lønudviklingen, svarende til budgetvejledningens version G 1-3.

For at opnå et så retvisende udgangspunkt for budgetlægningen som muligt, foretages pris- og lønreguleringen ved at der rulles 2 år bagud i forhold til budgetåret, og derefter fremskrives dette udgangspunkt svarende til den faktiske pris- og lønudvikling, samt prognose for den kommende budgetperiode.

Som en del af tidligere års budgetforlig (2019 og 2020), blev det besluttet at fremskrive dele af budgettet med en lavere prisregulering end forudsat af KL. Disse lavere skøn er fastholdt i fremskrivningen af budgettet fra 2019-2022 priser.

Der er dog en række udgiftsområder, som er friholdt fra en eventuelt reduceret prisfremskrivning – eksempelvis:

- Store kommunale kontrakter – IKT, Rengøring, Kørsel, Pleje af grønne områder m.v.
- Driftsudgifter til overførselsområdet
- Kommunale ældreboliger og forsyningsområdet, som er 100% brugerfinansierede
- Anlægsudgifter

De enkelte pris- og lønskøn fremgår af opgørelsen nedenfor.

Detaljeret pris- og lønudvikling

Art / regulering i %	Regulering bagud 19/20 samt 20/21 - korrigeret for tidligere budgetforlig	KL skøn for 2021/22 G1-3	Korrigeret fremskrivning fra 2021/22
1-0 Lønninger *	0,06	1,89	1,95
2-2 Fødevarer	1,00	2,10	3,10
2-3 Brændsel og drivmidler	1,42	1,53	2,95
2-6 Køb af jord og bygninger	19,50	3,10	22,60
2-7 Anskaffelser	-2,91	0,89	-2,02
2-9 Øvrige varekøb	-0,86	1,09	0,23
4-0 Tjenesteydelser uden moms	-0,90	2,20	1,30
4-5 Entreprenør/håndværkerydelser	-1,92	0,89	-1,03
4-6 Betalinger til staten	-0,31	1,42	1,11
4-7 Betalinger til kommuner	-0,11	1,96	1,85
4-8 Betalinger til regioner	-0,03	1,52	1,49
4-9 Øvrige tjenesteydelser	-0,90	2,20	1,30
5-1 Tjenestemandspensioner m.v.	0,06	2,00	2,06
5-2 Overførsler til personer	-0,30	1,34	1,04
5-9 Øvrige tilskud og overførsler	2,67	2,12	4,79
7-0 Indtægter	-0,11	1,96	1,85
8-6 Finansindtægter	-0,30	1,34	1,04
9-0 Interne overførsler	-0,44	1,83	1,39

*udgør basisprocent, som er benyttet til fremskrivning af alle lønkonti.

Differenceret lønfremskrivning:

De nye overenskomster indeholder nye midler til en rekrutteringspulje samt puljer til særlige formål.

Idet puljerne er skævt fordelt på overenskomstgrupperne, er det valgt at fremskrive lønnen på de enkelte områder med en basisfremskrivningsprocent på +1,89 %, og i stedet budgetlægge puljemidlerne centralt på funktion 06.52.70 Løn- og barselspuljer, svarende til +0,11% af den samlede lønsum.

På denne baggrund er der centralt afsat 1,712 mio. kr. i 2022 stigende til 2,240 mio.kr. fra 2023 og frem, idet ændringen kun har 9/12 dels effekt i 2022.

De berørte områder kan i forbindelse med de 3 årlige budgetopfølgninger, anmode om at få del i disse centralt afsatte puljemidler, såfremt de kan dokumentere et merforbrug.

Puljen er skønsmæssigt fordelt med 50% på rekrutteringspulje, og 50% på puljer til særlige formål.

Det fremgår af budgetvejledningsskrivelsen G1-3, hvilke faggrupper der er omfattet af den centralt afsatte pulje. Som eksempel herpå, samt med hvilken andel, kan nævnes følgende faggrupper:

- Social- og Sundhedspersonale 0,48% af lønsummen
- Pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter 0,34% af lønsummen
- Husassistenter 0,32% af lønsummen

Befolkningsprognose

En væsentlig budgetforudsætning er befolkningsprognosen, som gør det muligt at tilpasse budgettet til den forventede udvikling i kommunens indbyggertal - i budgetåret samt de tre overslagsår, både hvad angår indtægter i form af skatter, tilskud og udligning, samt drifts- og anlægsudgifter.

Befolkningsprognosen bygger hovedsageligt på forventninger til antallet af boliger (boligprogram) i de kommende år samt den eksisterende befolkningssammensætning. Befolkningsprognosen som ligger til grund for budgetudarbejdelsen for 2022-2025, er forelagt til politisk orientering i april 2021.

Befolkningsudviklingen på fire års sigt

Alder	2017	2021	2025	Vækst 2017-2021	Vækst 2021-2025	Vækst fra 2021-2025 i %
0-2 år	1.127	1.170	1.329	43	159	13,6%
3-5 år	1.275	1.299	1.405	24	106	8,2%
6-16 år	6.373	5.818	5.574	-555	-244	-4,2%
17-24 år	3.774	3.511	3.708	-263	197	5,6%
25-39 år	5.839	6.072	6.702	233	630	10,4%
40-64 år	16.541	16.487	16.363	-54	-124	-0,8%
65-74 år	6.100	5.870	5.747	-230	-123	-2,1%
75-84 år	3.193	4.243	4.791	1.050	548	12,9%
85+ år	816	970	1.333	154	363	37,4%
I alt	45.038	45.440	46.952	402	1.512	3,3%

For yderligere info henvises til befolkningsprognose notat, som kan ses på Kommunens hjemmeside.

Demografiregulering

Befolkningsudviklingen har væsentlig betydning for kommunernes udgifter på de enkelte serviceområder. Ved budgetlægningen tages højde for den forventede befolkningsudvikling ved at indarbejde demografipuljer i budgettet. Demografipuljerne tager udgangspunkt i et skøn for behovet for eksempelvis skoleklasser, børnehavepladser eller ekstra hjemmeplejetimer, på baggrund af en forventet befolkningsudvikling. Da vi samtidig kender nettoudgiften til f.eks. en børnehaveplads eller en hjemmeplejetime kan vi sætte tal på hvordan vi forventer udgifterne på et område vil udvikle sig, hvis serviceniveauet skal fastholdes uændret.

Et fald i efterspørgslen efter en kommunal ydelse, eksempelvis fald i antallet af skolebørn, vil derfor betyde at der flyttes budgetmidler fra det pågældende område.

Demografipuljerne indebærer derfor at der afsættes de forventede udgifter i budgettet, som kan sikre et uændret serviceniveau i den kommende budgetperiode, uanset en faldende eller stigende efterspørgsel.

I forbindelse med opstarten af arbejdet med budget 2022 – 2025, er der derfor indarbejdet en korrektion til de allerede budgetlagte demografipuljer, på baggrund af forskellen fra befolkningsprognosen for 2020, samt den nyeste befolkningsprognose, som blev behandlet af økonomiudvalget i april 2021.

Beregningen har givet anledning til følgende korrektioner, til de allerede budgetlagte demografipuljer. Er der tale om et positivt tal, forventes et stigende udgiftsniveau med baggrund i flere borgere i målgruppen, mens et negativt tal er et udtryk for at der forventes færre.

Område - beløb i 1.000 kr.	2022	2023	2024	2025
Dagpleje	-246	-249	-198	70
Vuggestue	-959	-333	374	1.963

Område - beløb i 1.000 kr.	2022	2023	2024	2025
Børnehave	1.566	1.886	1.893	4.480
SFO	851	1.086	1.218	1.770
Skoleområdet	450	1.190	2.308	911
Tandplejen	283	333	386	487
Hjemmepleje og sygeplejeudgifter	-2.258	-1.764	-1.279	4.805
Hjælpe midler	-151	-66	39	713
I alt	-464	2.083	4.741	15.199

Det er vigtigt at præcisere at de opgjorte korrektioner er opgjort som forskellen i.f.t sidste års forventning, hvorfor et negativt tal også kan dække over en mindre vækst, og ikke et egentligt fald.

Den faktiske udvikling i Kommunens befolkning, fremgår af afsnittet befolkningsprognose.

Skatter, tilskud og udligning

Statsgarantiordningen

Ved budgetlægningen af skatter, tilskud og udligning har kommunerne mulighed for at vælge mellem at:

- **Selvbudgettere** - Indtægtsbudgettet baseres på kommunens eget skøn over folketal, slutligningsstatistik mv. – skatter, tilskud og udligning er foreløbige, og vil være beregnet på baggrund af egne forudsætninger.
- **Statsgaranti** – Indtægtsbudgettet baseres på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb.

Udover at der kan være umiddelbart store økonomiske forskelle, mellem de 2 metoder, indebærer valget også at der ved valg af en selvbudgettering vil ske en efterregulering 3 år efter budgetåret, mens valget af en statsgaranti bevirker at det udbetalte provenue for såvel skatter, som tilskud og udligning ikke efterreguleres.

Beslutning om tilmelding til "garantiordningen" skal ske i forbindelse med budgetvedtagelsen, og har bindende virkning for budgetåret.

Frederikssund Kommune har valgt at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2022 på 8,730 mia. kr. Ved en skatteprocent på 25,8 medfører dette et provenu på 2,252 mia. kr. Der blev også valgt statsgaranti i budgetårene 2009-2021.

Overslagsårene 2023-2025 er budgetteret ved hjælp af KL's model for skatter, tilskud og udligning, og det er i lighed med 2022 forudsat, at der også for overslagsårene vælges statsgaranti.

Skatter

De samlede kommunale skatteindtægter er i 2022 budgetteret til 2,633 mia. kr., og består af følgende poster:

- Indkomstskat
- Grundskyld
- Dækningsbidrag
- Selskabsskat
- Øvrig skat - dødsbøbeskatning

De enkelte skattetyper samt provenuer er nærmere beskrevet i bemærkningerne for "renter, tilskud udligning og skatter"

Skatteprocenter

Samtlige udskrivningsprocenter og promiller er uændret fra 2021 – 2022.

Skattetype	sats	% / promille
Udskrivningsprocent – personskat	25,80	%
Kirkeskatteprocent	0,96	%
Grundskyldspromille	32,50	promille
Dækningsafgift af forskelsværdi af forretningsejendomme	0,00	promille
Dækningsafgift af grundværdier af statslige og offentlige ejendomme	15,00	promille
Dækningsafgift af forskelsværdi* offentlige ejendomme	8,75	promille

*Forskelsværdien er opgjort som ejendomsværdien fratrukket grundværdien (bygningernes værdi).

Tilskud og udligning

De samlede kommunale nettoindtægter fra tilskud og udligning er i 2022 budgetteret til 624 mio. kr., og består af følgende poster:

- Kommunal udligning
- Statstilskud
- Udligning af selskabsskat
- Udligning og tilskud vedrørende udlændinge
- Udviklingsbidrag
- Særlige tilskud

De enkelte poster er i 2022 budgetlagt på baggrund af det valgte statsgaranterede udskrivningsgrundlag. De enkelte tilskuds- og udligningstyper er nærmere beskrevet i bemærkningerne for "renter, tilskud udligning og skatter".

Udligningsordning

Der blev den 5. maj 2020 besluttet en reform af udligningssystemet.

Med udligningsreformen blev foretaget en grundlæggende omlægning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem. Udligningssystemet blev ændret fra et statsfinansieret til et mellemkommunalt system. Dette betyder, at bloktilskuddet fordeles efter indbyggertal, mens de mellemkommunale tilskud og bidrag i den generelle udligning balancerer.

Den nye reform indebar en række ændringer i.f.t. til det tidligere udligningssystem, hvoraf kan nævnes:

- Afskaffelse af den tidligere hovedstadsudligning og beskæftigelsestilskud, hvor sidstnævnte nu indgår i det almindelige bloktilskud.
- Øget udligning af selskabsskat mellem kommunerne
- Ændring af socioøkonomiske kriterier samt vægtning heraf
- Finansieringstilskuddet er gjort permanent
- 2 årig kompensation vedrørende manglende uddannelsesoplysninger for udlændinge.
- Ændrede kriterier for udligning af kommunernes merudgifter vedr. indvandrere, flygtninge og efterkommere
- Indførelse af en ny udligning vedr. dækningsafgift fra offentlige ejendomme.

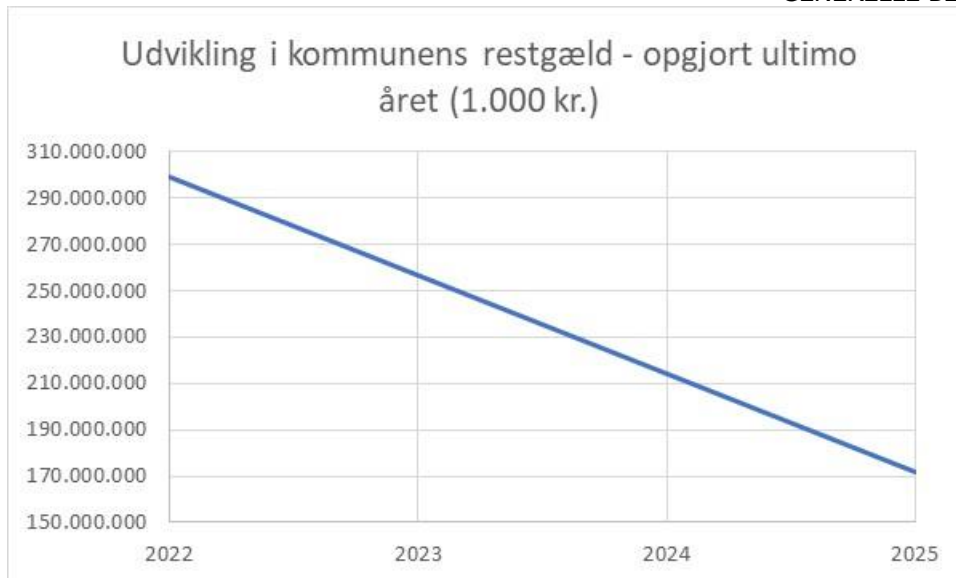
Udligningssystemet sigter mod at udjævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i skattegrundlag, forskelle i alderssammensætningen og forskelle i den sociale struktur. Udligningen sikrer dermed, at alle kommuner har mulighed for at tilbyde service på mere ligelige økonomiske vilkår.

Langfristet gæld

Frederikssund Kommunes langfristede gæld forventes at udgøre 340,9 kr. primo 2022. I den langfristede gæld, er der ikke medregnet Kommunens gæld til kommunale ældreboliger, finansiel leasing samt indefrosne feriemidler. Nedenstående graf viser den forventede udvikling i gælden fra ultimo 2021 – 2025.

Den eksisterende gæld har en given afdragsprofil. Gældsudviklingen er derfor først og fremmest bestemt af, hvor mange nye lån, der bliver optaget i budgetperioden. For en detaljering af lånoptagelsen i 2022-2022 henvises til budgetbemærkningerne til Hovedkonto 8.

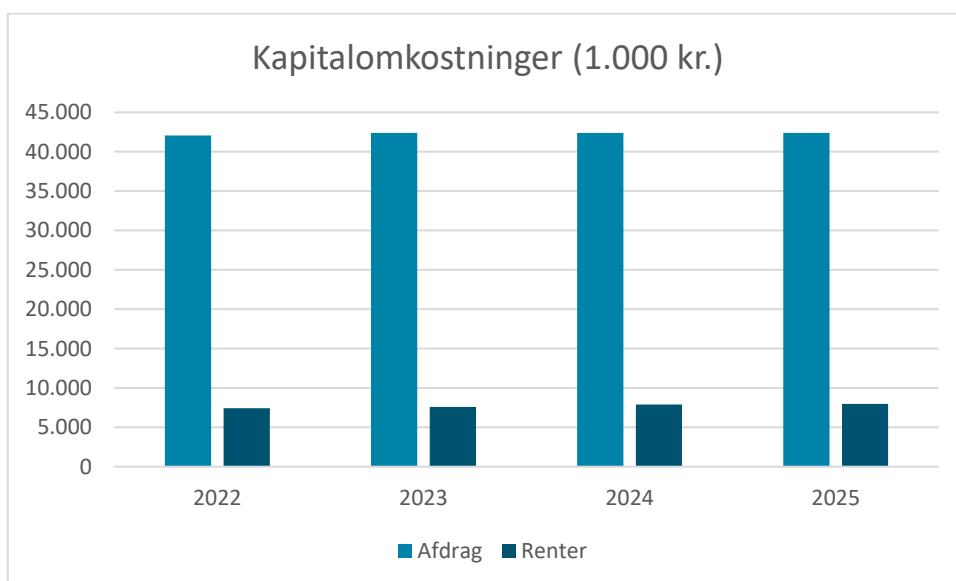
I forbindelse med budgetvedtagelsen 2022 er der ekstraordinært afdraget på den langfristede gæld med 95,6 mio. kr. Den ekstraordinære afvikling medfører færre rente- og afdragsudgifter fra 2022.

*Gælden er opgjort ekskl. Ældreboliger, finansielt leasede aktiver, samt lønmodtagernes indefrosne feriemidler.

Renter og afdrag (ekskl. ældreboliger)

Som følge af Kommunens langfristede gæld og fremadrettede lånoptagelse, vil kommunen blive belastet med kapitalomkostninger i form af renter og afdrag. Nedenstående søjlediagram viser den årlige udvikling i kommunens kapitalomkostninger (renter og afdrag).

Opgjort excl. afdrag på lån til ældreboliger

Lånenes løbetid

Gælden ekskl. ældreboliger udgør 340,9 mio. kr. primo 2022. Gælden er fordelt på lån, som udløber i perioden 2022 til 2046. Det største lån, som primo 2022 har en restgæld på 118,3 mio. kr., udløber i 2026. Derudover er der fire lån som udløber i 2024, som primo 2022 har en samlet restgæld på 18,6 mio. kr.

Rente forudsætninger

Som udgangspunkt optages lånene med variabel rente i Kommunekredit.

I beregningerne af renteudgifterne er følgende renteniveau til den variable rente antaget:

- -0,1 pct. i 2022, 0,25 pct. i 2023, 0,5 pct. i 2024 og 0,75 pct. i 2025.

For at afdække risikoen ved en eventuel rentestigning, er en del af gælden omlagt til fast rente via renteswaps, eller optagelse af alm. fastforrentet lån. Kommunens finansielle strategi foreskriver, af minimum 50% af den langfristede gæld, skal være omfattet af fast rente.

Primo 2022 er ca. 191,1 mio. kr. svarende til 56% af gælden optaget i fast rente, eller konverteret til fast rente via renteswap.